

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

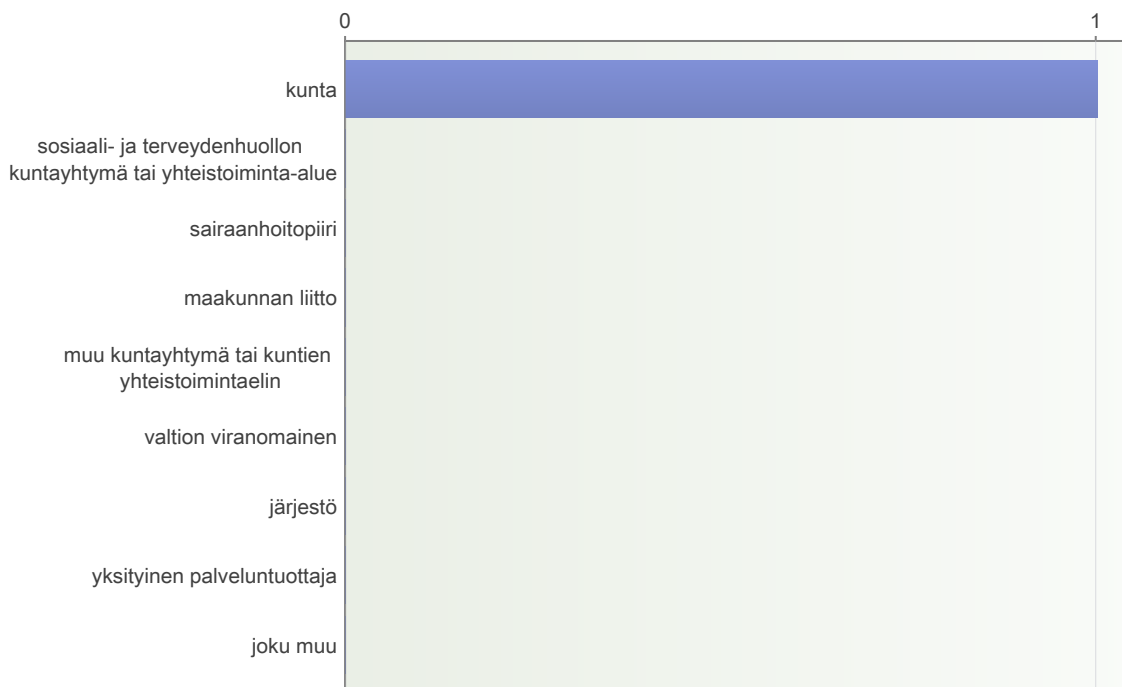
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Muhoksen kunta	Jukka Syvävirta	jukka.syvavirta@muhos.fi p 044-4970001	11.12.2017	kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

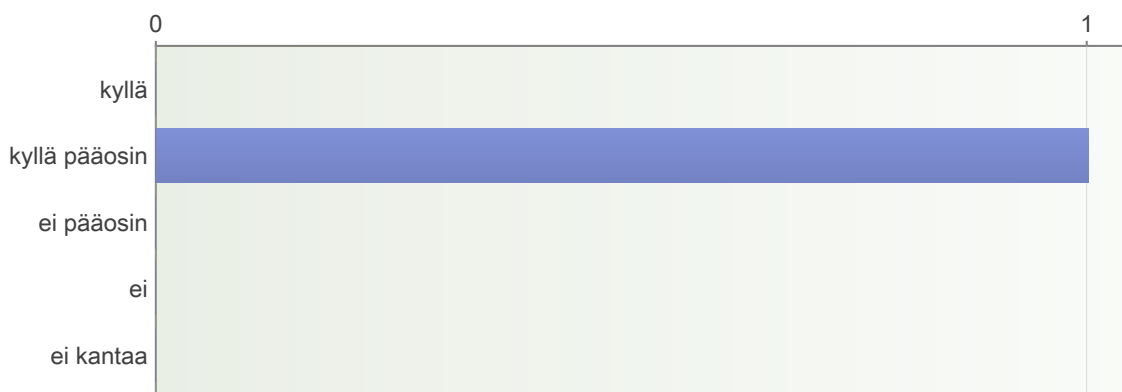
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden hallittu ja asteittainen laajentaminen on hyvä tavoite. Ongelmana on, ettei palvelutarjonta ei todennäköisesti juurikaan lisäänty harvaanasutuilla alueilla.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

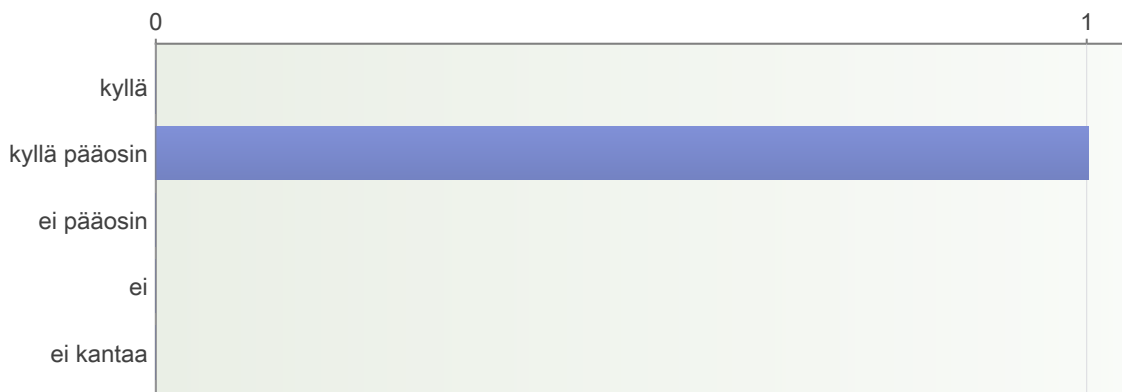
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Luonnos edistää pääosin asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin. Valinnanvapaus aiheuttaa ongelmia etenkin mielenterveysasiakkaiden ja kehitysvammaisten keskuudessa, koska heidän kykynsä ohjautua itse palvelujärjestelmiin on rajoittunutta. Tiedon kattava kulku olisi taattava myös kaikille erityisryhmille.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

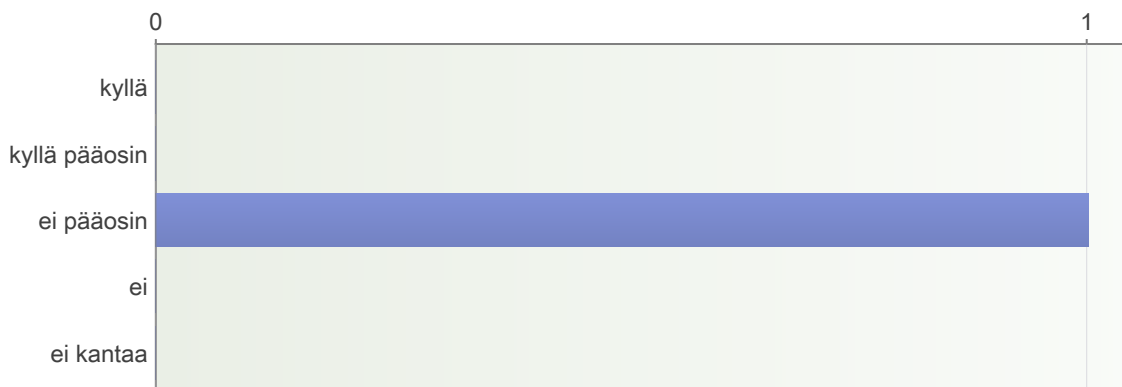
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lain toteuttaminen edellyttää, että tarjolla on palveluvaihtoehtoja ja palvelun tuottajia. Hyvää lakiluonnoksessa on se, että pienryttäjä on paremmin huomioitu osana palvelutuotantoverkosta

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

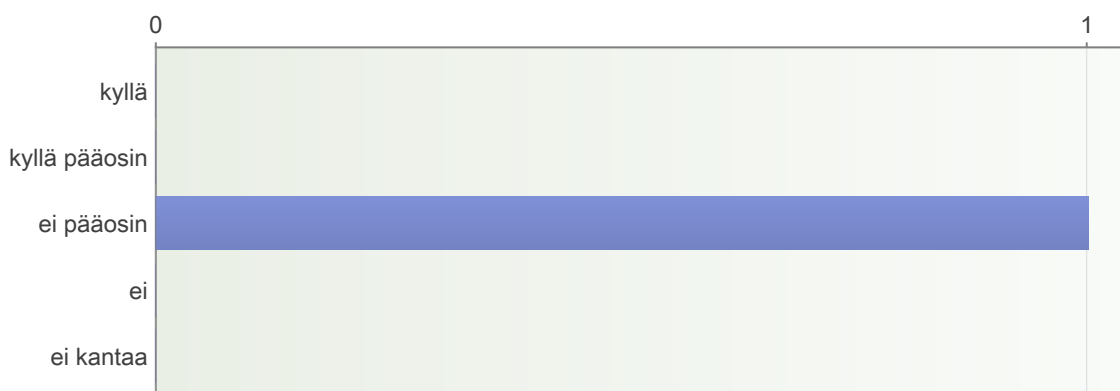
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riskinä on, että palvelut pirstoutuvat. Tämän vuoksi on tärkeää, että lakiluonnoksessa tulee olla määritely, mikä taho vastaa siitä, että asiakassuunnitelma muodostaa asiakkaan palvelutarpeen kannalta tarkoituksenmukaisimman kokonaisuuden.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

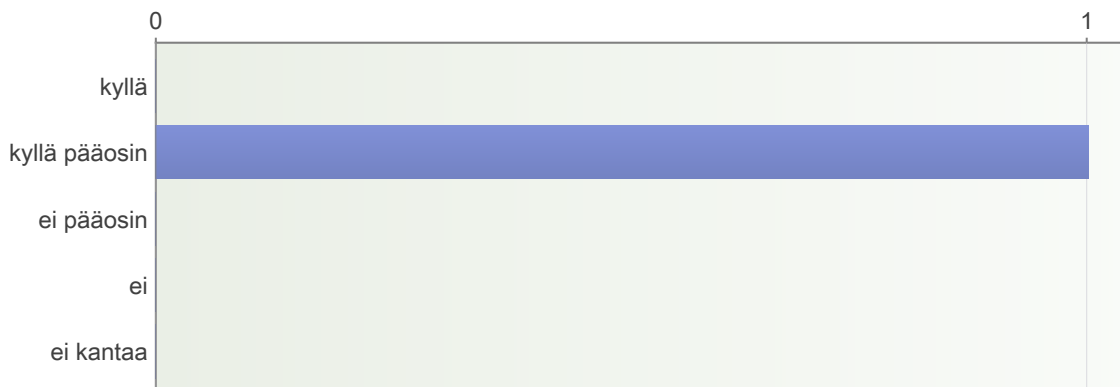
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos ei anna selkeää kuvaa laajasta palvelujen integraatiosta, johon Muhoksen kunnanvaltuusto jo pari vuotta sitten pyysi kiinnittämään erityistä huomiota.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

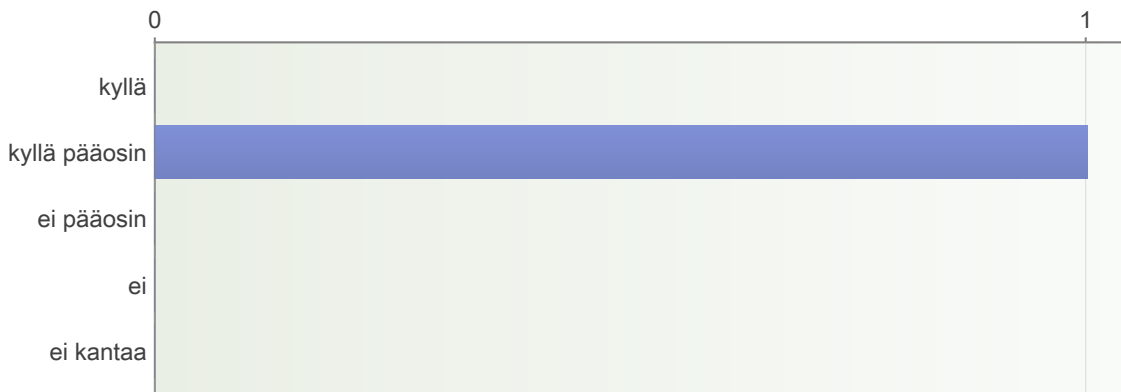
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien rooli korostuu oikeutetusti lakiluonnoksessa.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

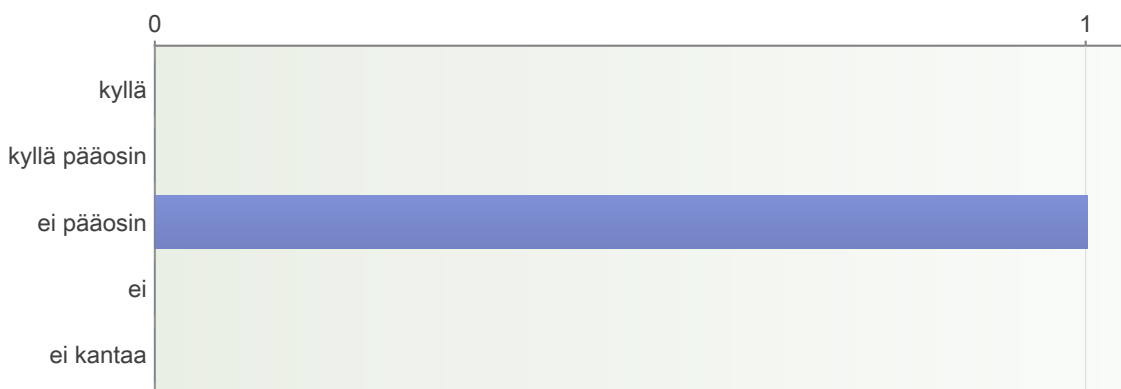
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laajemmat resurssit mahdollistavat innovaatioiden syntymistä ja käyttöönottoa.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

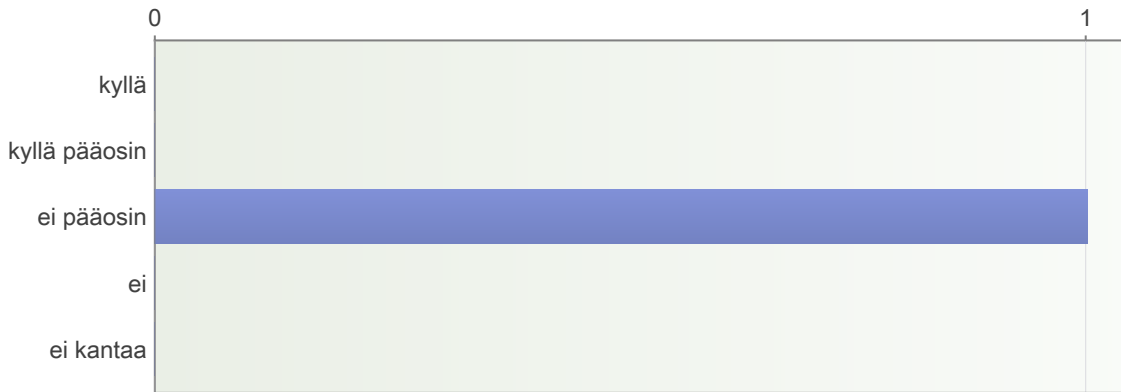
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen mukaisesti suoran valinnan piiriin tuodaan kokonaan uusia valinnanvapauden elementtejä: mm. asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti sekä suun hoidon palveluja, voi lopputuloksena olla jopa kustannusten nousu.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien välille voi muodostua suuriakin eroja.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Puuttuu tiettyjä palvelukokonaisuuksia kuten esim. äitiysneuvolapalvelut, sosiaalipalvelut.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

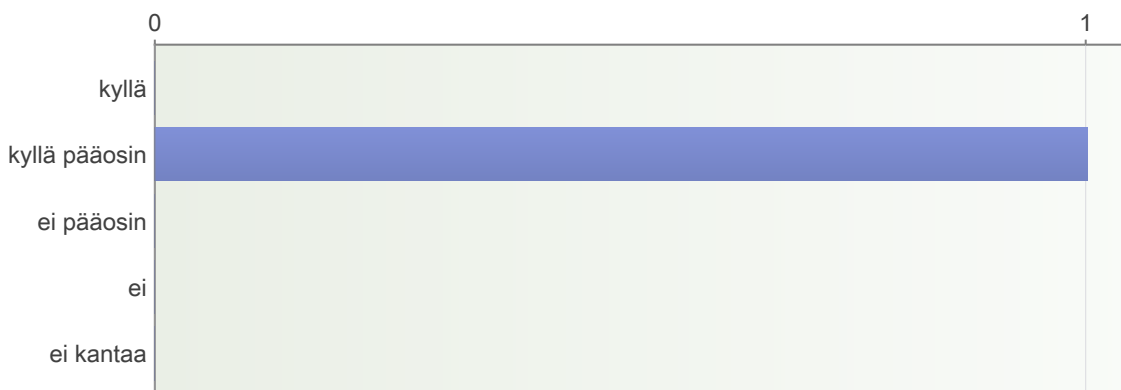
24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Puuttuu mm. lasten ja nuorten terveydenhuoltopalvelut.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

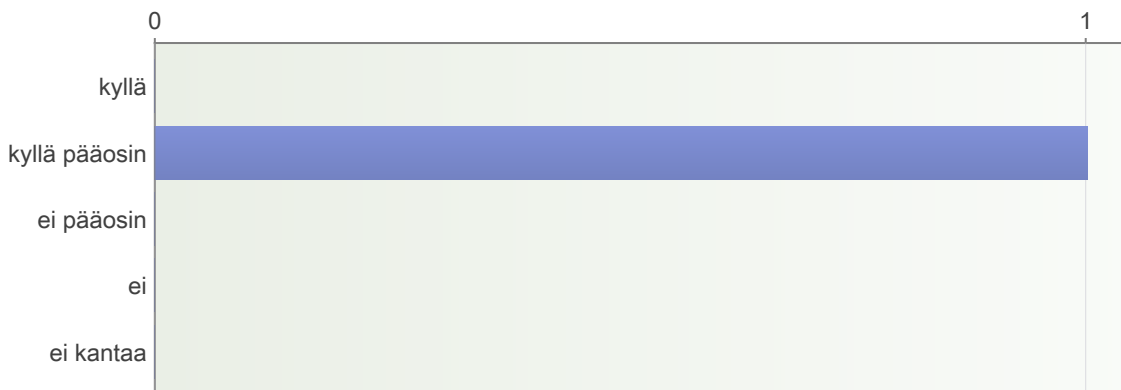

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

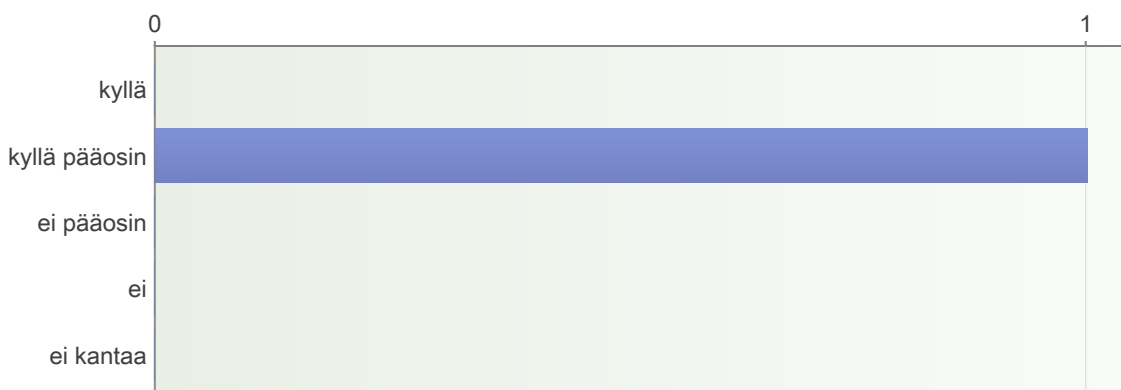

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

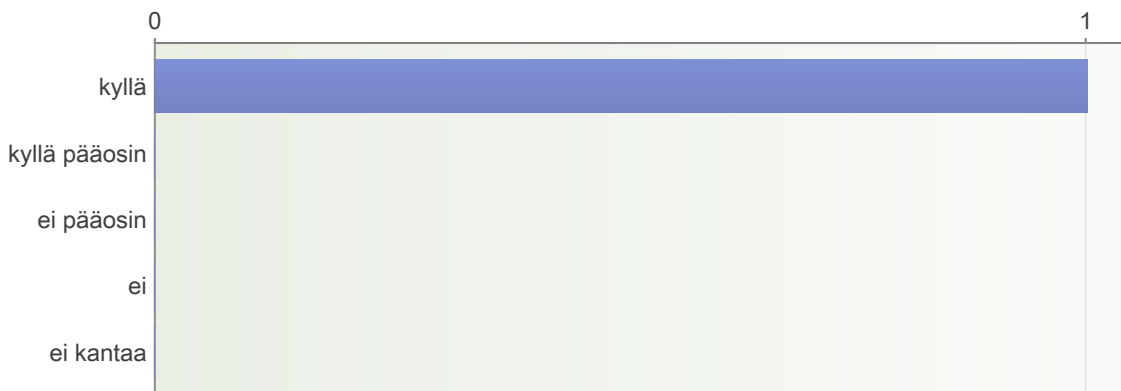
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Moniammatillisen sote-ryhmän kokoonpano ja laajuus jää luonnoksessa epäselväksi.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

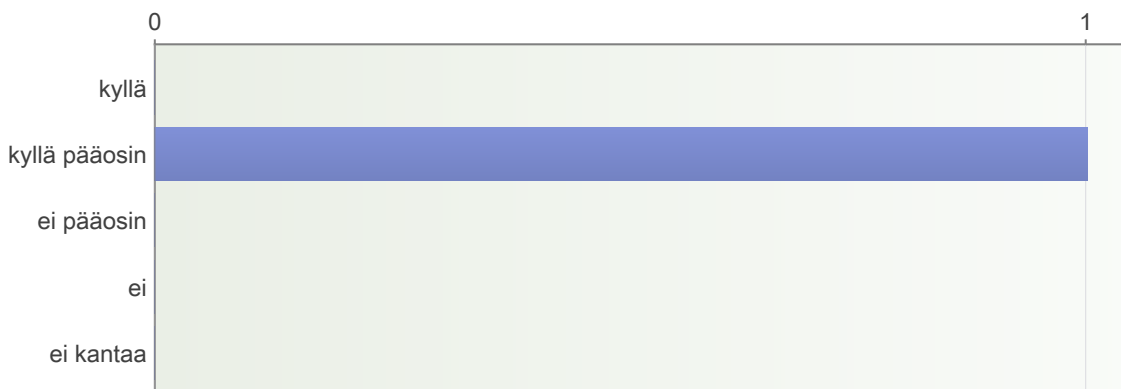
32. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- OK

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

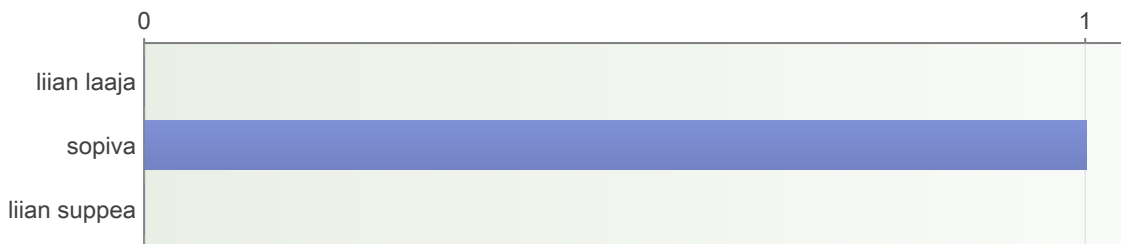
34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa oleva 6 kk:n vaihtoväli voi aiheuttaa tietyiltä osin potilaan/asiakkaan hoidon jatkuvuudessa ongelmia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

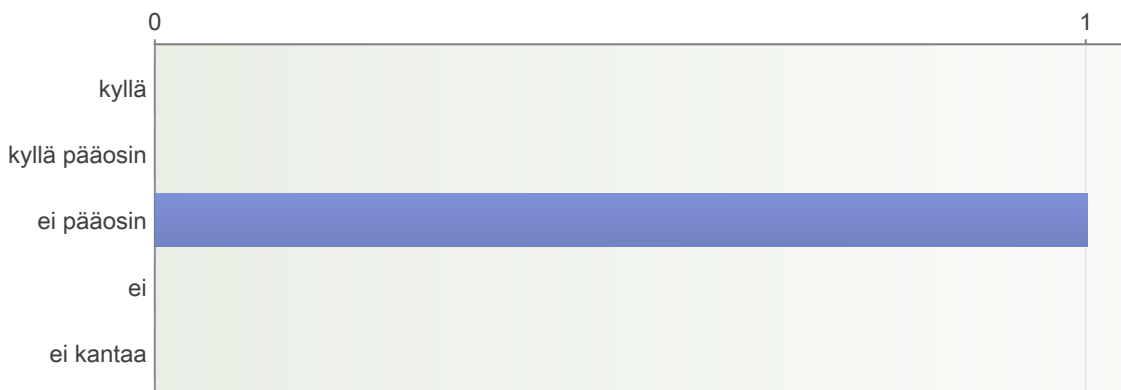
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- OK

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

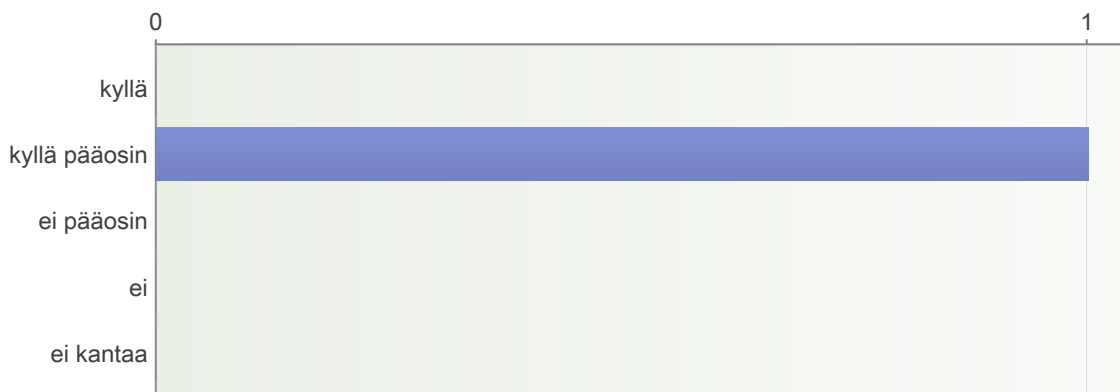
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rajausten avulla ei välttämättä turvata palveluiden kustannustehokkuutta.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

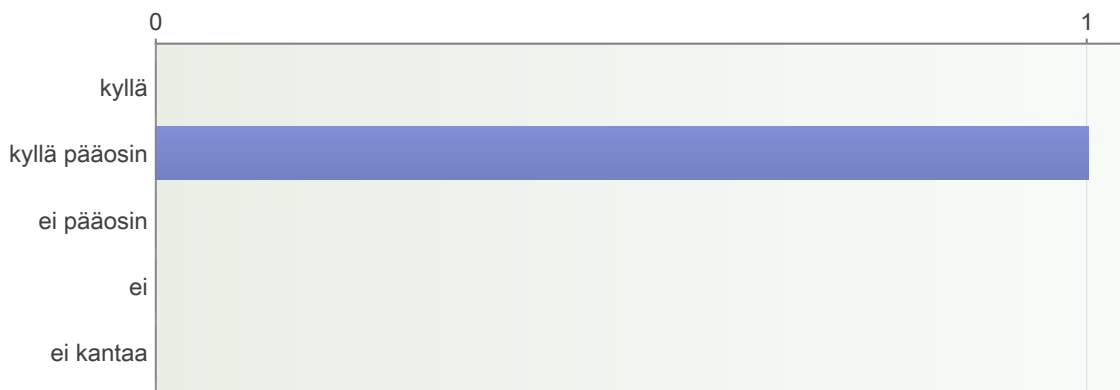
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos on ok.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

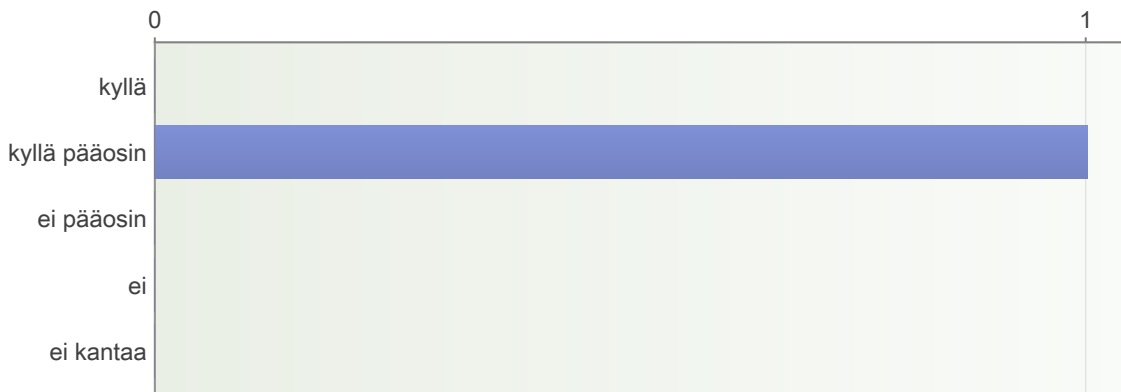
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos mahdollistaa asiakkaan itsemääräämisoikeuden ja sitä kautta vaikuttamisen omiin palveluihinsa.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

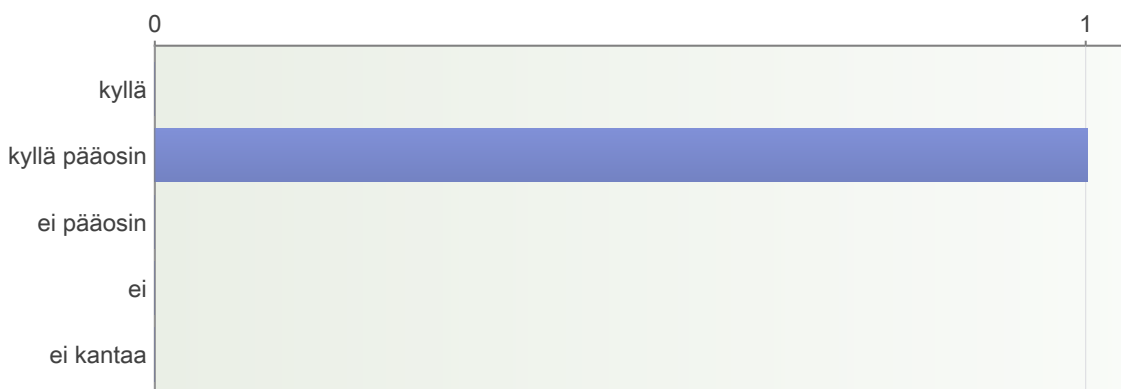
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelijärjestelmään liittyvä asiakassuunnitelma ja palveluohjaus ovat keskiössä. On tarkoituksenmukaista palveluiden määrittelyn ja arvioinnin kannalta, että maakunnan liikelaitoksella on pääasiallinen vastuu asiakassuunnitelmasta.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

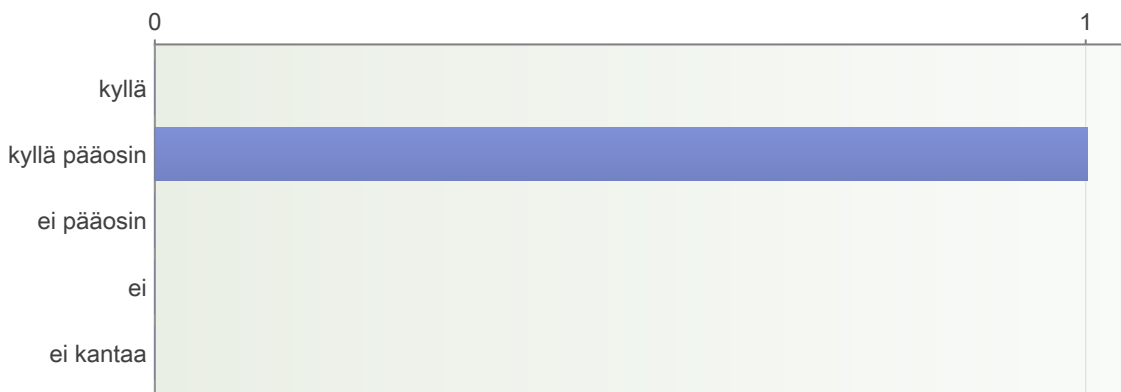
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen budjetoinnin käyttö edellyttää ammatillista ohjausta ja kykyä arvioida eri palveluntarjoajien osaamista ja myös vaikuttavuutta. Henkilökohtaisesta budjetoinnista ei ole valtaosalla asiakkaista aiempaa kokemusta toiminnallisesti eikä myöskään taloudellisesti, joten se aiheuttaa ongelmia järjestelmän toimivuudelle. Budjetinosalta on varmistettava, että sen myötä ei synny lisäpalvelujen tarvetta ja siten ylimääräisiä kustannuksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

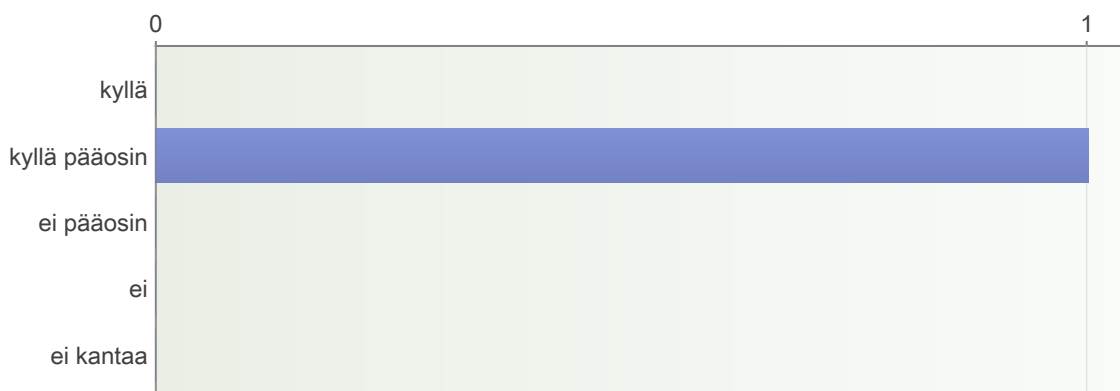
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ok

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

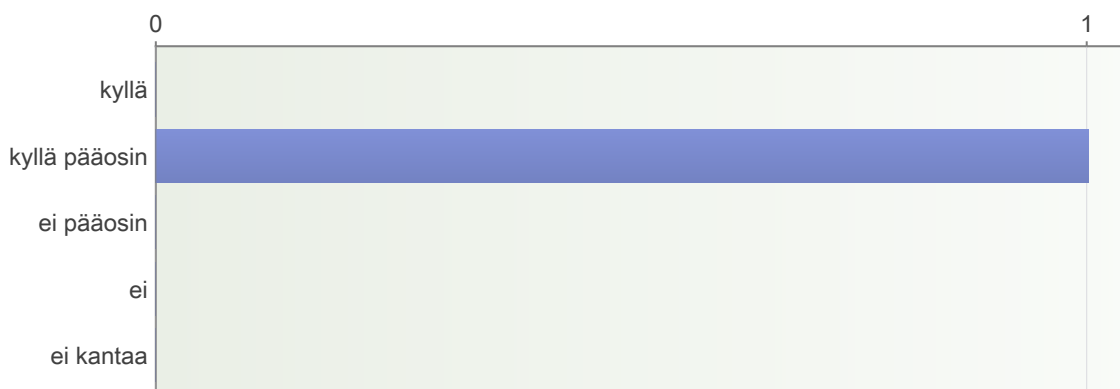
50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallinnollisen työn määrä kasvaa maakunnissa. Muutos edellyttää maakunnan työntekijöiltä sopimusoikeudellista osaamista nykyistä enemmän.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

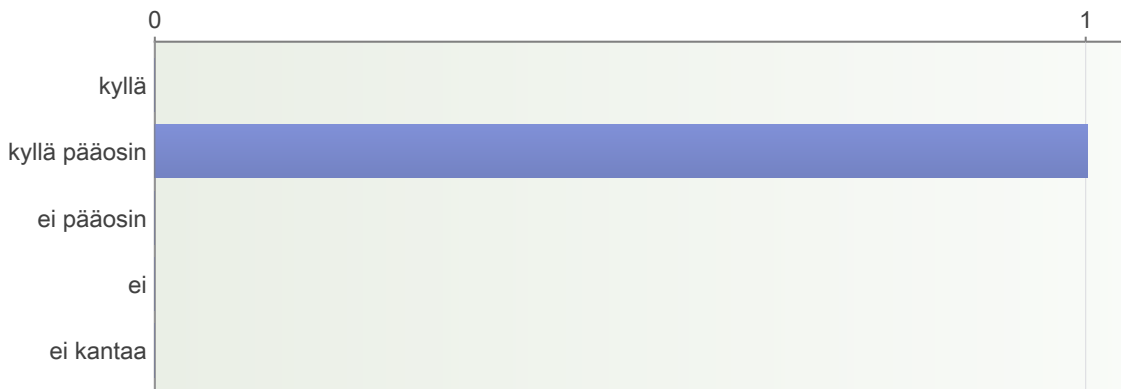
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien on pystyttävä määrittelemään asiakasseteliyrittäjille hyväksymiskriteerit, joita on myös mahdollista seurata/arvioida.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

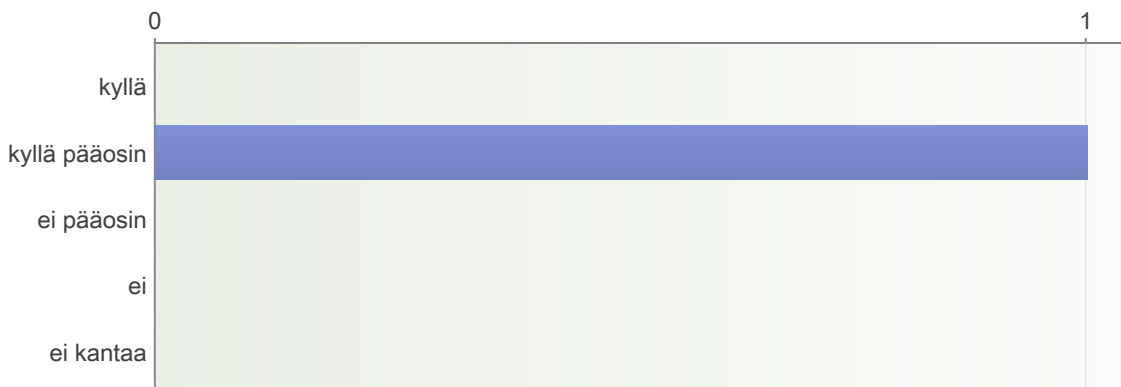
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ok

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

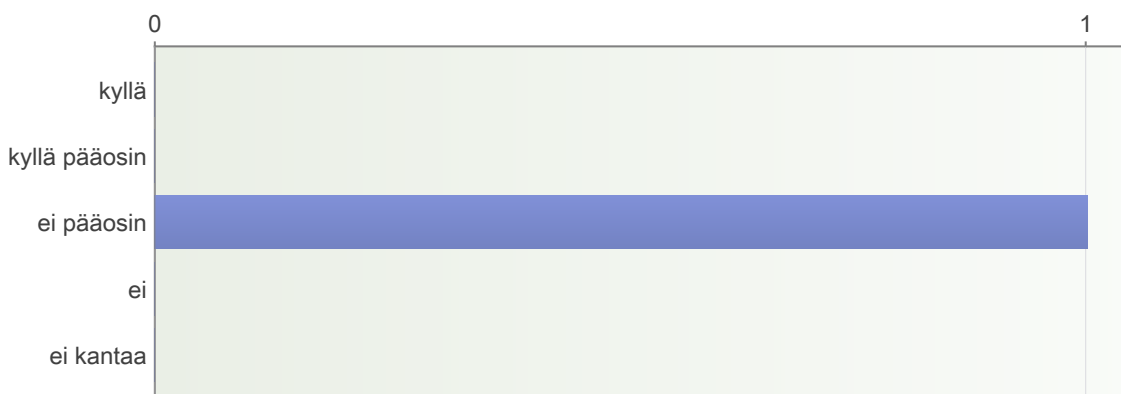
Vastaajien määrä: 1

- Laissa olisi erityistä huomiota kiinnitettävä pienten tuottajien mahdollisuuteen ilmoittautua palveluntuottajaksi ja myös toimia palvelujen tuottajana. Maakunnan asettamien ehtojen on otettava huomioon harvaan asutut alueet, jotta laaja ja monipuolinen tuottajaverkko mahdollistuu ja että valinnanvapaudella on mahdollista synnyttää myös työpaikkoja ja sitä kautta elinvoimaa.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

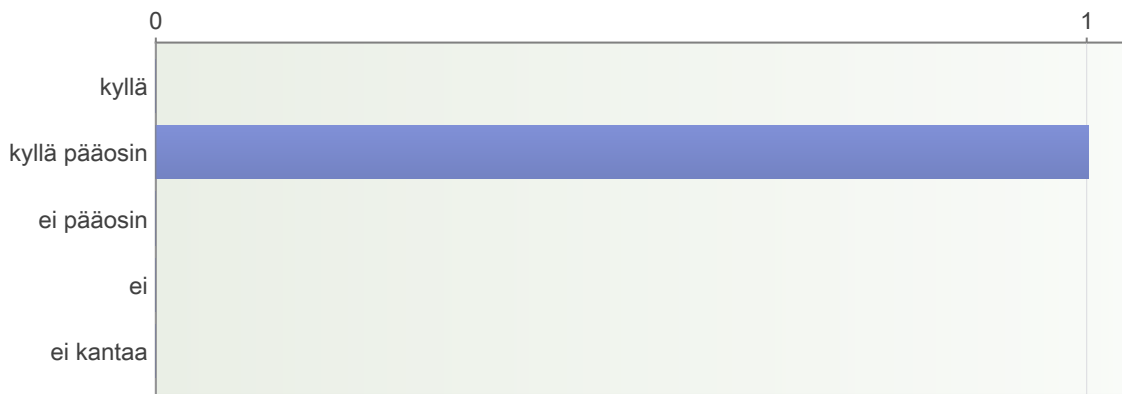
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuottajakorvauksilla on keskeinen merkitys palvelurakenteen muodostumiseen. On oikea linjaus, että maakunnalla on oikeus korvausten määrittelyyn. Tämä mahdollistaa myös maakunnissa alueellisten erityistarpeiden huomioimisen. Tarvetekijöihin perustuvan kustannuskorvauksen määrittely yksilökohtaisesti voi aiheuttaa sekaannusta palvelun tuottajien keskuudessa.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

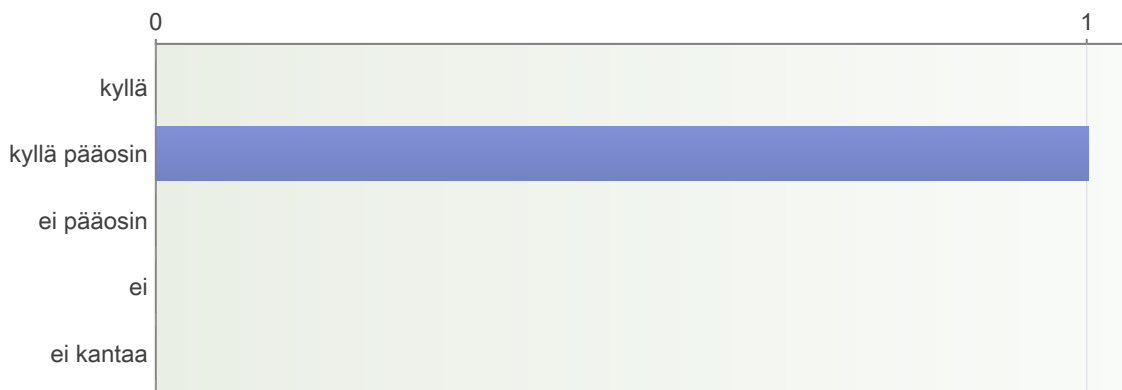
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ok – mahdollistaa maakuntien välisten alueellisten erojen huomioimisen.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ok

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

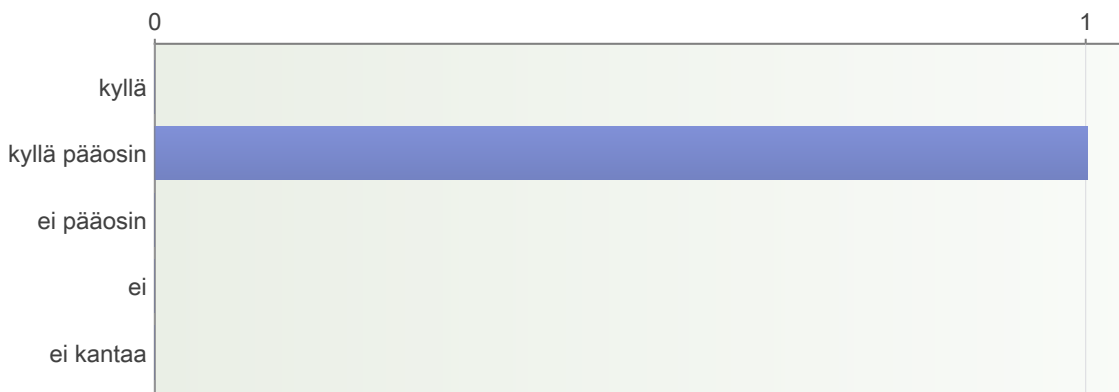
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ok. Siirtymävaiheen merkitys lopputulokselle on huomattava.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ok. Siirtymävaiheen merkitys lopputulokselle on huomattava.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Ei vastauksia.

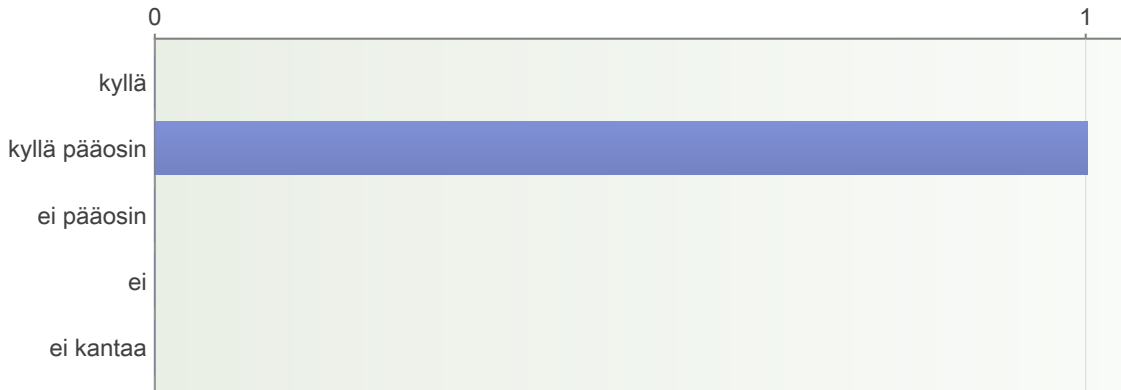
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Siirtymävaiheen merkitys lopputulokselle on huomattava. Lakiluonnos ei anna riittävän yksiselitteisiä siirtymäsäännöksiä.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalvaeluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

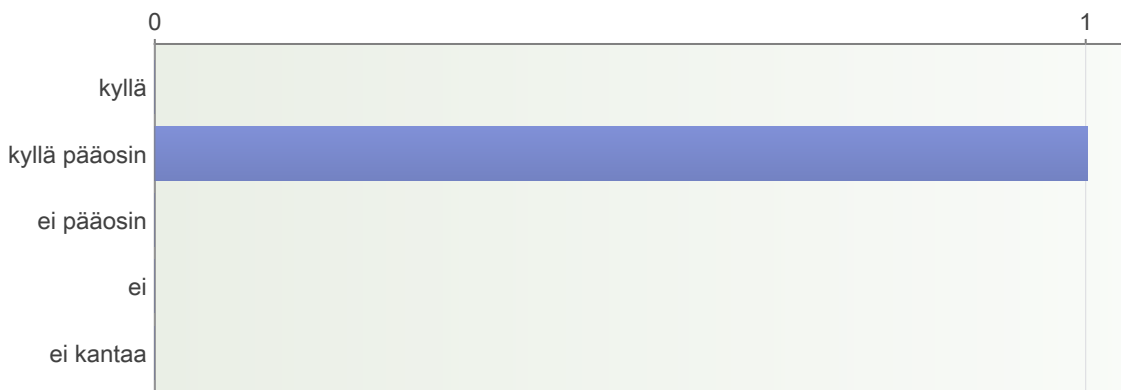
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityisten palvelutuottajien toimintaedellytykset riippuvat maakunnan asettamien ehtojen ja kriteerien perusteista. Pienet toimijat on saatava mukaan palvelukokonaisuuteen.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

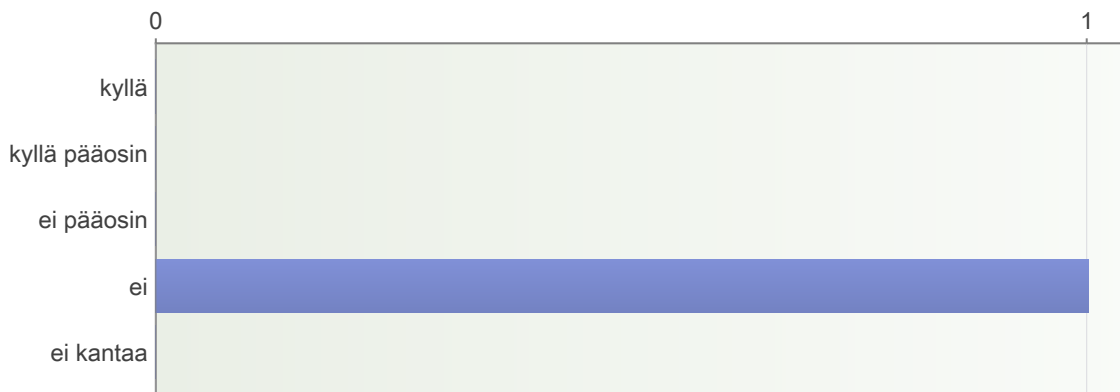
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Katso edellinen vapaamuotoinen huomio (17 d)

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiin liittyvien suurten säästöjen realisoituminen vaikuttaa epätodennäköiseltä. Lakiluonnos on kehittynyt aiemmasta huomioiden mm. perustuslakiin liittyneet ongelmat paremmin. Maassamme käynnissä olevien pilottien avulla on saatu alustavia kokemuksia. Lain avulla pitäisi luoda järjestelmä, joka kunnioittaisi varhaista puuttumista ja ottaisi haltuun myös nämä joka sektoria kuormittavat moniongelmaiset paljon palveluita ja kustannuksia aiheuttavat potilaat/asiakkaat.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kuntien rooli muuttuu uudistuksen myötä huomattavasti. Samalla soteen liittyvät lait ja asetukset vähentävät kuntaan liittyviä velotteita. Toisaalta kuntien talous supistuu, kun sosiaali- ja terveyspalvelut sekä lomituspalvelut siirtyvät maakuntaan. Uudistuksen yhteydessä kuntoutuksen roolin muutos on vielä epäselvä.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos sisältää useita epävarmuustekijöitä, joista merkittävin on kustannusten säästötavoitteen epärealistisuus. Lisäksi kustannusvaikutusten arviointi on puutteellinen.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

- -